

Ósemja millum fakfeløg!

Heldur til Danmarkar eftir handverkara enn at brúka føroyskan arbeiðsmann!

— til at gera arbeiði, sum alla staðni verður mett at vera specialarbeiði heldur enn veruligt handverkaraarbeiði

Herfyri fekk ein føroysk arbeiðsfyrirteka boð frá handverkarafelag um at senda ein arbeiðsmann til hús, tí hesin gjørdi handverkaraarbeiði. Arbeiðsgevarin bað tá Handverkarafelagið finna ein handverkara til hetta arbeiði, men tað kundi felagið ikki, tí eingin var tøkur. Handverkarafelagið kravdi so av arbeiðsfyrirtekuni, at hon mátti fara av landinum eftir fólki.

Formaðurin í Havnar Arbeiðsmannafelag, Karl Johansen, er sera ónøgður við hesa hendingina. Sosialurin hevur tosað við hann.

Karl Johansen greiðir soleiðis frá:

Stjórin á eini arbeiðsfyrirtekuni í Havn ringir til mín og sigur, at hann hevur trupulleikar at dragast við. Formaðurin í Havnar Handverkarafelag krevur, at fyrirteka hansara sendir ein arbeiðsmann til hús, tí hesin skal hava gjørt handverkaraarbeiði.

Arbeiðsmaðurin skal hava borða gjøgnum gólvini í einum nýggjum bygningi í Havn, har sjálfvar luftkanalirnar skuldu vera og hevur hann eisini hildið í, tá kanalirnar vórðu settar fastar.

Ringja til Danmarkar

Arbeiðsgevarin fekk tá greið boð frá Handverkarafelagsformanninum um at senda arbeiðsmannin til hús, tí hann gjørdi handverksarbeiði. Ístaðin skuldi hann finna sær ein handverkara at gera arbeiðið. Men tá handverkarafelagið ikki kundi ávisa fyrirtekuni ein handverkara, bað formaðurin í handverkarafelagnum stjóran ringja til Danmarkar at fáa ein danskan handverkara til Føroya at gera hetta arbeiðið, nú eingin føroyskur handverkari var tøkur.

Karl Johansen visir á, at orsøkin til at henda føroyska fyrirtekan ikki brúkti handverkara til hetta arbeiði, var júst tann, at hon fekk ongan

handverkara til at gera tað. Tí setti hon ein arbeiðsmann at gera tað.

Specialarbeiði

Viðari sigur formaðurin í Havnar Arbeiðsmannafelag, at í Danmark er umrødda arbeiði ikki handverksarbeiði men specialarbeiði. Og tá specialarbeiðaraløn er við í sáttmálanum hjá Havnar Arbeiðsmannafelag, so kundi hesin arbeiðsmaðurin jú verið løntur sambært ta avtaluna.

Men hetta vildi formaðurin í Handverkarafelagnum so ikki ganga við til.

Hetta er ikki fyrstu ferð, at trupulleikar hava staðis av ivamálum viðvikjandi arbeiðsøkinum hjá arbeiðsmonnum og handverkarum.

Krav um limaskap

Karl Johansen visir á eitt dømi, har ein dani var komin til Føroya fyrri at gera eitt ávist handverksarbeiði. Hesin maðurin hevði eingi pappir av nøkrum slag, men Handverkarafelagið kravdi, at hann gjørdist limur í felagnum. Maðurin segði, at hann var ikki handverkari og kundi tí ikki tekna seg sum lim í einum handverkarafelagi. Boðini frá Handverkarafelagnum vóru tá, at antin fór hann upp í Handverkarafelagið ella

vóru allir handverkarar tiknir úr arbeiði hjá hesi ávisu fyrirtekuni, har dani arbeiðdi.

Karl Johansen sigur, at hann hevur verið úti í Tinganesi og spurt seg fyri, hvat ein handverkari er. Har hevur hann fingið at vita, at ein handverkari er hann, sum hevur staðið sína lærutið og gjørt sitt sveinastykki.

Markið?

Vit spurdu Karl Johansen, hvat vanligu hevur verið praktiserað á arbeiðsplássum, har tað hevur verið trupult at finna markið á, hvat er handverkaraarbeiði og hvat er arbeiðsmannararbeiði og síðani hvat er specialarbeiði.

Til tað sigur hann, at ein arbeiðsmaður, sum t.d. er sera dugnaligur til at forskalla og arbeiðir hjá einum entreprenari, sleppur ikki at gera hetta arbeiði, tí tað verður mett at vera handverksarbeiði. Kortini er tað einki til hindurs fyrri, at ein bakari ella ein bímekanikari kann forskalla, bert teir eru handverkarar.

— Vit hava í okkara sáttmála týðiliga sagt, at vit luttaka í arbeiði saman við einum handverkara í tí faki hann er upplærður í.

— Kortini ber til at koyra ein arbeiðsmann, sum forskallar, til hús, ein arbeiðsmann, sum er sera kringur í at forskalla — og heldur taka ein bakara, sum kanska ikki dugir júst tað arbeiðið.

Broyting í nú

Vit spurdu formannin í arbeiðsmannafelagnum, um talan oftani eru um arbeiðsgevarar, ið heldur vilja brúka arbeiðsmenn at gera handverksarbeiði enn handverkarar, tí tað verður biligari!

— Tað er tað ikki talan um í hesum førinum. Umrøddu trupulleikar eur ikki at finna innan alt handverksarbeiði, men serliga innan byggifakið, tí har er tørvur á handverkarum. Har eru tað so eisini arbeiðsmenn, sum vissuliga hava arbeitt við slikum sum forskalling í nógv ár — til tað nú verður steðgað.

— Hetta eru tey fólkin, sum Handverkarafelagið vil koyra til hús. Samtíðis kann felagið ikki skaffa fólki til at gera arbeiðið, men krevur av arbeiðsgevara, at hann skal fáa danskar handverkarar til Føroya.

Lóg um specialarbeiði

Karl Johansen visir annars á, at soverðið sum forskalling er als ikki handverksarbeiði í øðrum londum. Har er tað specialarbeiði, og sama er galdandi við ymsum jarnarbeiði.

Viðari sigur hann, at tað er stórt spell, at vit í Føroyum ikki hava nakra lóg sum specialarbeiði ella idnaðararbeiði.

Higartil hevur tað verið soleiðis, at báðir partar hava kunnað samarbeitt eitt nú hjá einum entreprenari. — T.d. hava vit ikki tikið tað so álvarsamt, um ein timburmaður var við til at koyra betong í ein form o.l.

Hondlangari

— Vit hav specialarbeiðaralønir, og eg dugi ikki at siggja, at Handverkarafelagið hevur rætt til at krevja ein arbeiðsmann til hús, sum er hondlangari hjá einum timburmanni ella rørleggjara og so biðja ein dana koma til Føroya at gera hetta arbeiði og tá vera við til at skapa ar-

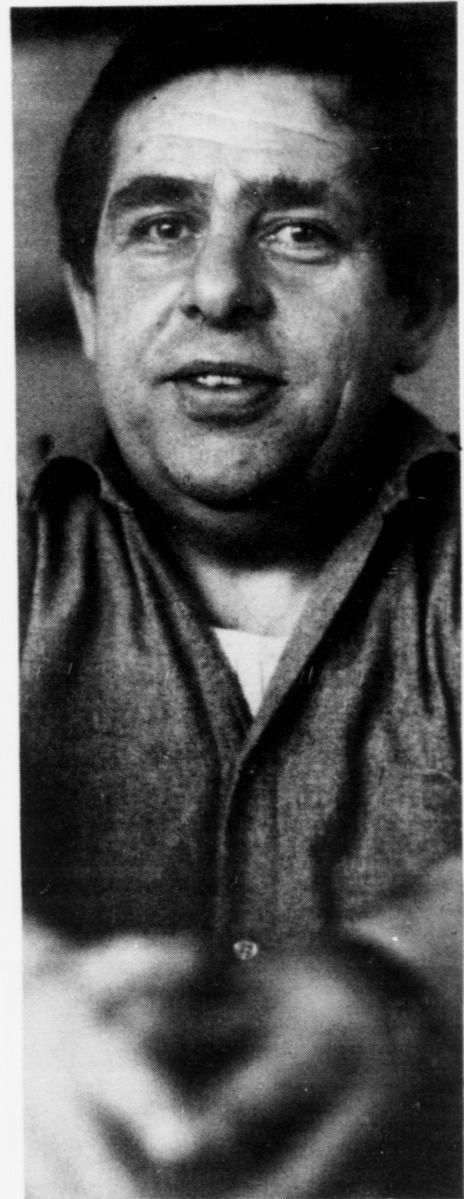

Foto Kaihar

beiðsloysi her heima.

Skulu vit í Føroyum koma hartil, at vit heldur krevja ein arbeiðsmann til hús og fara til útlondini eftir fólki, so stendur

sanniliga illa til, endar Karl Johansen, formaður í Havnar Arbeiðsmannafelag.

jan

Samráðast um Sundsdepilin

Tórshavnar býráð fer nú at samráðast við Hans Mortensen um ætlanina at byggja idnaðardepil á Sundi.

Á fundi hóskvældið valdi býráðið nevndina, sum skal samráðast fyrri býráðið. Umframt býráðsformannin vórðu Elias Arge og Tórfinn Smith valdir í samráðingarnevndina.